СТЕНОГРАМА
засідання Комітету Верховної Ради України
з питань цифрової трансформації
30 червня 2026 року

Веде засідання голова комітету КРЯЧКО М.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні народні депутати, запрошені, присутні, ми починаємо. До нас сьогодні завітав Віце-прем'єр-міністр з питань європейської та євроатлантичної інтеграції Тарас Андрійович Качка. І він нам розкаже про напрями подальшої імплементації законодавства Європейського Союзу у межах розділу X «Цифрова трансформація та медіа».

Тарас Андрійович, якщо можна, прошу вас до слова.

КАЧКА Т.А. Доброго ранку! Дякую за запрошення, дякую за інтерес, проявлений до цієї тематики. В нас кілька слів про те, де ми, що ми і як ми в переговорах з Європейським Союзом. Ми, як ви знаєте, пройшли фактично там вісім десятих процесу переговорного, який… і знаходимось в якісь кульмінаційній фазі, коли вже треба закривати цю роботу успішно, мається на увазі, завершувати.

Ми пройшли з вами формальне відкриття переговорів, після якого Європейський Союз оцінив нашу відповідність вимогам Європейського Союзу на скринінгових сесіях. Це зайняло там більш ніж рік по всіх напрямах. Були підготовлені скринінгові звіти Європейською комісією, тобто те, що як вони бачать, що нам ще треба доробити. Скринінговий звіт – це документ, який вже осів фактично в архівах, але в ньому оцінено, що в нас є доброго і що нам залишилось зробити. І тому зараз на поверхні лише вимоги, тому що та позитивна частина, вона вже, так як оцінили, все добре, все, можна з тим далі жити.

І відповідно зараз сформовані вимоги до України, ці бенчмарки, такий термін використовується. Це слово, яке двадцять років ніхто так толком і не переклав, воно вже прижилося в українській мові як бенчмарка, але так, це вимога, можливо, так, ключові показники. Вимога Європейського Союзу.

Вимоги Європейського Союзу в розділах, в основному будуються там на 3 категорії. Це змістовні, приведення у відповідність законодавства, і інституційні, що нам потрібні інституції, і track records, що інституції повинні показати результат.

В предметах відання комітету в нас є досить стисла історія, це конкретний розділ, розділ X «Цифрова трансформація та медіа» в 3-му кластері «Конкурентоспроможність та інклюзивний розвиток». Цей кластер ще не відкритий, в нас відкритий тільки перший кластер, але тим не менше ми очікуємо, що влітку відкриють і цей кластер? і тоді що це означає? Це означає, що ми… що Європейська комісія починає нас оцінювати, наскільки ми вже готові до закриття, до виконання цих вимог. Тобто формально… це як формальний старт на фінальному гран-прі, скажімо так.

І в нас є їхні вимоги, і на основі скринігових звітів і їхніх вимог ми також розробили Національну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу. Це в нас відповідно схвалена урядом, 1 квітня цього року ми її схвалили, і в нас є відповідно заходи під кожний бенчмарк, що ми намагаємося робити разом з Мінцифри в основному.

Отже, в нас є в цьому розділі два бенчмарки, дві вимоги, так як я і казав, що є вимога по законодавству, і це бенчмарк 10.1, він звучить, що Україна привела своє національне законодавство у відповідність до acquis ЄС у сфері електронних комунікацій і зокрема незалежність регулятора, цифрові послуги і ринки, цифрова довіра, це trust services те, що ми називаємо, кібербезпеку, все, що стосується даних, напівпровідників, штучного інтелекту і аудіовізуальні медіапослуги. Ну, аудіовізуальні медіапослуги тут в нас з комітетом, я так розумію, Потураєва там є або перетинання, або більше їхній сегмент. Це перші бенчмарки.

Другі бенчмарки в цьому ж розділі – це інституційний. Тобто бенчмарк, він звучить таким чином, що Україна демонструє, що має достатній адміністративний потенціал для забезпечення виконання того національного законодавства, який в першому бенчмарку схвалюється. Тобто електронні комунікації, цифрові послуги, довірчі послуги, кібербезпека, дані, напівпровідники, штучний інтелект, аудіовізуальні медіапослуги. І ми повністю повинні до вступу, це теж просто до моменту вступу, це означає, що ми вже зараз повинні мати повну відповідність вимогам acquis у сфері медіа для забезпечення свободи і плюралізму медіа. Це Потураєва питання. Але також належний адміністративний потенціал і повну незалежність відповідних національних регуляторних органів до моменту вступу. Це теж, що НКРЕ... НКЕК у нас повинно бути. Це стосується і медійних регуляторів, і регуляторів в електронних комунікаціях. Тому тут в множині. Ось так це поділяється.

І тепер я би хотів пройтися, тобто ми в презентації, це презентація... більше як не презентація, а як довідковий матеріал, тому що тут забагато слайдів. Щодо бенчмарки 10.1, щоб ми конкретно пройшлися по... це слайд 10-й, якщо можна. І там ми далі поспіль підемо. Значить, у нас що сюди входить? Це імплементація Регламенту 2024/1309 щодо розгортання гігабітних електронних комунікацій. І у нас відповідно очікується до кінця цього року розроблення, прийняття Закону України щодо спрощення розгортання електронних комунікаційних мереж, які імплементує цей регламент. Тут, по-перше, термінологія, що теж дуже потрібно для адміністрування, щоб сумісно було, дозвільна діяльність, хто що веде, і також вимоги щодо оптоволоконної інфраструктури. Це вимоги до провайдерів послуг фактично.

Наступний. Якщо у вас є якісь питання, то... я просто хотів коротко пройтися. Да, там їх багатенько, цих заходів. Всього-на-всього 16. Значить, імплементація вже рекомендації є з 24-го року 539, це вони у зв’язці ідуть фактично. І тут вже в силу того, що це рекомендація комісії це зазвичай дуже

амбітні цілі ставить, тому у нас на 28-й рік її впровадження, це, я думаю, некритична історія, тому що рекомендаційний характер носить цей акт.

Далі. Регламент 15-го року 2120 заходи щодо доступу до відкритого інтернету і там про інші речі. У нас Закон щодо забезпечення відкритого доступу до мережі «Інтернет», щодо захисту прав кінцевих споживачів і інші речі, пов'язані щодо недискримінаційним розподілом трафіку, це теж грудень 26-го року і Мінцифри – відповідальне.

Наступна історія. Рекомендація комісії щодо кібербезпеки мереж 5G. Тут політична гра іде. Як ви знаєте, там за обладнання 5G і так далі. Тому це рекомендаційний характер носить. У нас тут немає жорстких зобов'язань, тому ми там на 27-й рік поставили це завдання, воно не буде суперкритичним. Воно не буде суперкритичним в плані юридичних зобов'язань, але час від часу Європейська комісія намагається нас в це втягнути, що це ми маємо зробити апріорі там через геополітику і так далі.

Європейський кодекс електронних комунікацій у нас на кінець наступного року. Повна його імплементація. Тут відповідальний виконавець НКЕК у нас іде, але теж через закон, тому відповідно очікуємо. Імплементація рішень і директив у сфері радіочастотного спектру. Тут у нас в силу того, що у нас є перетин з військовою діяльністю, то у нас строк протягом двох років з дня припинення чи скасування воєнного стану в Україні. Теж відповідальний НКЕК.

Далі. Про єдиний ринок цифрових послуг в нас пропонується новий Закон щодо послуг проміжного характеру, яким транспонується цей регламент, і орієнтир в нас січень 2028 року. Грудень 2027 - січень 2028 року – це непринципові строки, але просто індикатор, що це один з важких речей.

Далі. Річ інституційна – це розроблення та прийняття Закону щодо створення єдиного цифрового регулятора. Це така ідея була станом на схвалення Національної програми адаптації, це фактично урядова позиція, але це не є вимога Європейського Союзу, тому відповідно далі за нами лишається дискусія з приводу того формату чи ми підтримуємо, чи не підтримуємо, доцільно чи недоцільно. В даному випадку ми просто виходимо з того, що Європейська комісія розробила купу законодавства, в яких продублювала цей незалежний регулятор і воно створює таке сприйняття, що нам потрібна низка незалежних органів, які виконують різні функції, але це далеко не означає, що вони всі мають бути окремі. Тобто це має бути певна консолідація цілком можлива, доречна і це наша історія.

Так, далі. Директива про відкриті дані та повторне використання інформації державного сектору. Тут теж Мінцифри, на вересень 2026 року відповідний законопроєкт щодо доступу до публічної інформації і повторне її використання пропонує подати.

Гармонізація права справедливого доступу до даних – це імплементація Регламенту 2023 року 2854, відповідно на грудень 2027 року щодо регулювання даних у цифровій економіці від Мінцифри очікуємо.

Європейське управління даними, у нас відповідно також на середину наступного року щодо внесення змін до деяких законів про управління

публічною інформацією. Це знову ж таки це не доступ, це прямо управління даними у нас виходить.

Далі, щодо вільного обігу неперсональних даних, да? Тобто це у нас теж на грудень 2027 року орієнтир закон.

Про електронну ідентифікацію і довірчі послуги – у нас кінець цього року орієнтир законодавства і Мінцифри.

І щодо цифрової ідентичності і інших речей, тобто електронний підпис це і *(Нерозбірливо)*, я так розумію – це в нас на червень 2027 року орієнтир.

І знову ж таки, персональні дані в частині електронних комунікацій, не базовий закон, а в частині електронних комунікацій теж Мінцифри на зараз фактично орієнтир. Але це буде пов'язано з самим Законом «Про захист персональних даних» базовим, тому відповідно у нас тут ці строки наші.

А потім Chips Act та стимулювання розвитку напівпровідникових технологій, ми орієнтир на кінець 2027 року, тому що дуже нове законодавство і в ЄС теж.

І те саме штучний інтелект, ми відразу ставили орієнтир грудень 2028 року, але якщо швидше буде це все зроблено – це добре.

Такі от напрями роботи вони є досить часто пов'язані, відповідно до скринінгового звіту, тобто прозвучало вже питання, чому ми там базовий закон чи, наскільки я зрозумів. Що в скринінговому звіті у нас дуже непогана оцінка того, що в нас є зараз. Так?

_____. *(Не чути)*

КАЧКА Т.А. Я тривожник і параноїк, щось десь почув і відразу. Да? Все нормально – запорука успіху в цій країні.

І в нас насправді є дуже, от я починав з того, що всі ці заходи вони випливають з screening report, з оцінки по результатам скринінгу і в нас немає сфери в якій у нас, ну окрім цих самих новітніх актів комісії, де в нас є повна відсутність законодавства, тобто здебільшого ми говоримо про його доведення до повної відповідності.

Тому у нас насправді тут дуже непогана історія зрештою цифрова сфера в нас одна з найвище оцінених в рамках Enlargement Package Report, тому тут до нас історія така, що ми повинні не прорив певний зробити в плані сприйняття, що у нас добре регулюється, а навпаки орієнтуватися на краще повну відповідність, щоб без проміжних історій. Тому що, наприклад, там просто щоб таку тактику зрозуміти по публічних закупівлях, нам треба було, можна було повністю впровадити європейське законодавство. Але там, зрозуміло, що є та частина, яка працює лише у випадку, коли ринок публічних закупівель добре відлагоджений і там закупівельники, і всі решта добре навчені, і так далі. І є певні елементи, які запустити зараз, вони будуть там зловживання скоріше працювати.

Тому ми там свідомо з Європейською комісією зробили все те, що по максимуму можна зробити і там певні ще речі, які просто свідомо не впускалися. То тут в цій сфері навпаки краще дотягти ситуацію до повної

відповідності. Тому що це один з тих розділів, який ми максимально швидко можемо закрити. Дякую.

І по інституційних речах. У нас в Національній програмі адаптації по другому бенчмарку – це те що стосується незалежності регулятора. У нас дискусія, я розумію яка дискусія відбувається по незалежності регулятора. Але треба розуміти, що також додаткова історія, що у нас є крім самих переговорів про вступ, у нас ще є наше рішення по роумінгу, який вимагає повної-повної відповідності, і це теж ми там маємо наздогнати. Але також в частині телекому, в частині цифрових ринків ми можемо говорити про повну інтеграцію ще до вступу у Європейський Союз. Тому теж там по незалежності регулятора варто. Все, доповідь завершив.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Я хотів би звернутися до колег, якщо є питання, я прошу.

АР'ЄВ В.І. У мене є питання. Все ж таки, дійсно, щодо кодексу, тому що він передбачає в тому числі створення єдиного регулятора в цій сфері, то чому б ми не почали саме з цього моменту. Я згоден, що у нас, дійсно, в плані цифровізації і гармонізації українського законодавства в цифровій сфері якраз іде дуже добре, і тут ми в комітеті всі працюємо ідеально. До речі, хочу сказати, що коли в комітеті і Мінцифри працювали з нашою фракцією на етапі підготовки законопроєктів. Потім всі ці законопроєкти абсолютно нормально завжди голосувалися в залі, мої колеги всі можуть це підтвердити. І це була абсолютно нормальна робоча атмосфера, коли ми пропонували свої речі відповідні до європейських норм. І, коли кажуть, одна голова добре, дві не красиво, але багато голів в такому законодавчому процесі, це точно йде на користь.

І тут у мене є зараз питання чому би нам зараз не почати, не ставити воза поперед коня, а все ж таки дотриматись певної законодавчої логіки, коли ми говоримо про базовий, фундаментальний закон, який гармонізує наше законодавство у відповідність до європейського. Пане Тарасе, я бачу ви так занотовуєте, так конспектуєте мені аж заздрісно стає.

Тому чому би нам дійсно не зробити цей процес саме таким чином, бо ми часто в процесі наших законотворчих ініціатив стикаємося з тим, що дуже багато регуляторів доводиться створювати в різних сферах, які пов'язані з цифровою. І, щоб не об’єднати дійсно від самого початку це під дахом одного цифрового, скажімо так, регулятора і потім вже будувати все решта. Дякую.

КАЧКА Т.А. Про це зазначив і думаю, що ми до цього максимально відкриті, це в принципі наша з вами дискусія, Мінцифри, уряд, комітет профільний і регулятора треба існуючого. Там до цього всього, якщо ми його посилюємо якимись додатковими блоками. Я теж дотримуюсь такої ідеології, що, якщо окремий акт говорить про незалежного регулятора, це не означає, що це завжди окремий новий ще один незалежний регулятор. Тобто це може

бути абсолютно нормально один регулятор, який достатньо незалежний, якщо там немає якихось конфліктуючих речей між собою по функціоналу. Тому в принципі у нас тут цілком нормальний підхід.

АР'ЄВ В.І. Я ж говорю, просто, щоб не створювати зараз багато незалежних регуляторів, а потім об'єднувати в один. Ви знаєте закони, боже, це закони бюрократії, які відомі, да, список цих законів про те, що при скороченні апарату він завжди розширяється у півтора разу один із цих законів. Здається Мерфі, да, Паркінсон, перепрошую. Дякую за уточнення, щоб ми не опинилися саме в такій ситуації і саме моя пропозиція полягає саме в тому, щоб дійсно робити це логічно.

_____. Дозвольте я доповню. У нас, власне, і є ідея, яку в принципі вже озвучив Тарас Андрійович, це створення єдиного цифрового регулятора. За основу ми плануємо брати НКЕК – діючого регулятора і доповнювати його функціями, які відповідають імплементації Регламенту DSA – це про цифрові послуги. Ми також розглядали можливість DMA, але після консультації з Європейською комісією ми розуміємо, що це більше орган з питань конкуренції. Тобто ці повноваження підуть до Антимонопольного комітету.

Також ми вивчаємо питання на рахунок штучного інтелекту, на базі вашого комітету створена відповідна робоча група, яка працює над розробкою законодавства, залучено дуже багато експертів, ми також працюємо з Європейською комісією. Тобто, якщо буде спільне рішення і бачення, що штучний інтелект також має бути частиною цього єдиного регулятора, ми також готові це розглянути. Окрім цього питання подати акти. І ми в принципі вивчаємо досвід країн Європейського Союзу. Наприклад, якщо взяти Нідерланди, в них є досить такий потужний регулятор і німецький так само, який покривають питання від енергетики, транспорту, цифровізація. Тобто все дуже комплексно. Тому ми хочемо підійти до цього питання дуже виважено і звичайно з залученням вашого комітету. Дякую.

РУДИК К.О. Доброго дня, пане Качко! Дуже дякую, що ви прийшли на наш комітет. У мене питання щодо AI Act. Ми зараз бачимо, що багато європейських країн визнають, щоб він був занадто регулюючий, він обмежує можливості Європейського Союзу взагалі змагатися з Сполученими Штатами та Китаєм в питаннях штучного інтелекту. Але він у нас стоїть бенчмарках і, звісно, ми б хотіли зі свого боку розробити його таким чином, щоб Україна не мала цих обмежень і якомога більше надавала нашим компаніям можливості розвиватися і конкурувати. Що кажуть зараз ваші колеги з Європейської комісії при обговоренні цього? Вони взагалі на своєму рівні визнають, що це було занадто і не потрібно зараз вимагати від нас такого ж рівня регуляції? Чи вони все ще тримають позицію, що це була хороша ідея? Це хороша ідея, але іншими руками вони страждають, що тепер вони – навіть не політична сила на мапі штучного інтелекту.

КАЧКА Т.А. Дивіться, ну, це надто практична відповідь з цих всіх історій. Це, можливо, один з найяскравіших прикладів, але приклад того, що це скоріше проблема для нас, ніж проблема для них. Чому? Тому що в багатьох аспектах цифрової економіки наші там успіхи, вони пов'язані із певним там свідомим чи несвідомим, але ліберальним підходом, да. Тобто що ми там не дуже регулювали і все було добре, і в нас, в принципі, ну, суспільно це сприйнятна історія. Тобто теж треба виходити в глибину того, що в Європейському Союзі багато речей не уже добре вдаються через те, що суспільство по-різному ставиться до цифрової економіки, там до персональних даних, до вартості цифрових послуг, там до конкуренції в цих речах, тобто різна історія, в кожного є свій досвід, так. Але для вступу в Європейський Союз ми повинні по максимуму відповідати всім нормам. Тут це просто достатньо проста історія, це як по ачівках, так, для того, щоб перейти на інший рівень, треба якийсь відсоток набрати, там бажано 100 відсотків. І тому це наше завдання доти там, не чекаючи поки в них зміниться це регулювання, будувати нашу політику таким чином, щоб якось акуратно вписуватися і в їх норми, але при цьому зберігати нашу конкурентоспроможність. Тому це виклик для нас, якихось чітких там вказівок, крім публічних дискусій, що вони надто себе самі зарегулювали, ну, немає. Є там певна тенденція, з'являється до перегляду там через там омнібуси і дерегуляції, але, ну, мені щось підказує, що це скоріше буде заміна одних правил на інші, бо коли вже правила існують, від них дуже важко відмовлятись.

ПОДГОРНА В.В. По штучному інтелекту. Справа в тому, що у нас стоїть бенчмарк. Ну, я розумію, що ми можемо раніше це зробити, 2028 рік, але процеси йдуть настільки швидко у сфері штучного інтелекту, що він застаріє не тільки в Євросоюзі, а й в тих країнах, де він є. І тут питання, що виникають соціальні аспекти, тому що 15 відсотків, от останній матеріал, 15 відсотків вже через два роки людей звільниться, причому, там, маркетинг, юристи і так далі. Тобто це колосальні соціальні ризики, і можуть бути пропозиції навіть створення спеціальних фондів для людей, які втрачають роботу. І тут, можливо, це теж треба враховувати. Процеси дезінформації збільшуються, і все це насправді... Я колись мала контакт з людиною, яка була експертом основним по написанню AI Act в Європейському Союзі, в Брюсселі, і він тоді ще говорив, що ми не все враховуємо, і, скоріш за все, цей документ потрібно буде переглядати кожні два роки. Насправді, я думаю, що навіть раніше, тому що процеси, я ж говорю, що дуже сильно прискорюються. І тут питання, що, мабуть, нам треба йти трішки більше, ніж те, що зробив Євросоюз, не просто скопіювати. Тому що до 2028 року вони це знову... Ну, може, синхронізуватися з ними в ті зміни, які вони роблять. Тому що це дуже серйозний напрямок, він сильно змінює взагалі ландшафт і економічний, і соціальний і у них, і у нас, і в світі. Тому треба, можливо, синхронізуватися, одночасні зміни.

КАЧКА Т.А. Давайте так, це вже буде більше не доповідь віцепрем'єра, а мій досвід роботи з Європейським Союзом, ну, реально 20-річний і більше. Довго до мене це доходило. Найважливіша історія в ЄС – це не фасадні акти, тобто regulation on artificial intelligence – це, скоріше, фасадний акт. Це те, що вони намагаються регулювати, те, що дискутується в газетах. Оце те, що дискутується в газетах. Але ЄС – це досить специфічна тварина, як і ООН, як і всі решта. Тобто, коли документ якийсь обговорюється самим Європейським Союзом, вони дуже рідко говорять про всеосяжний закон про щось, взагалі про щось. Тобто хоча зараз тенденція, що, якщо ви зауважили, що дедалі більше це регламент, а не директива. Раніше це була директива, щоб вирівнювати національне законодавство. Зараз у них почався тренд, щоб брати regulation. Regulation – це вже як закон, напряму діючий, тобто вони намагаються діяти як Верховна Рада, да, от законодавство в цілому робити. Але і далі їхня логіка, всіх людей, залучених до роботи в Брюсселі, – це скоріше скоординуватися між собою, що регламент – це й далі механізм координації, а далі кожна держава сама все регулює.

В них проблема, вони вирішують дві проблеми, з одного боку щоб не було бар'єрів, а з іншого боку потихеньку створювати враження, що вони є єдиним ринком на 27 держав. Але він і далі-далі клаптиковий. Але ж набагато цікавіша історія, це те, що не видно, так, тобто які базові підходи до всіх цих речей існують, на що треба звернути увагу. Звернути увагу на цей вирівнювальний ефект, що скоріше ці правила, які там у цьому AI Act, – це якісь підходи, які дозволяють інтероперабельність систем регулювання Artificial Intelligence між державами-членами, щоб німецький, іспанський регуляторний простір був однаковий. Відповідно, якщо ми теж так будемо сприймати цей AI Act, ми можемо говорити: наша модель ось така, але вона в цю розетку входить, так, тому що в нас там принципові речі якісь є.

Друга історія – це заточеність Європейського Союзу на зараз, останні п'ять років – на фундаментальні свободи, фундаментальні цінності. Values – це fundamental rights, тобто це стаття 2 Договору про Європейський Союз, про values, так, там, де верховенство права, захист меншин. І Хартія фундаментальних прав, fundamental rights, – це теж такий відхід певний від human rights, логіки, коли там держава проти людини чи людина проти держави, а більше як гомогенне європейське суспільство. І тому досить часто всі ці акти, реальна мета – це те, що стосується фундаментальних свобод. А якщо ми говоримо про... і плюс питання конкуренції та конкуренції державної допомоги, яке в них базове з 50-их років. Оці речі, можливо, найбільш важливі для того, щоб будувати своє національне законодавство, щоб воно було сумісне з Європейським Союзом, якщо ми говоримо про захист персональних даних, про соціальні аспекти, ще щось, то треба подивитися, що там глибше за цим законодавством, і тоді в них щось буде… цей акт, скоріш за все, буде модифікуватися, регулюватися, але є глибші речі, на яких воно будується, і тому легше було би і нам підійти до цього регулювання, зрозумівши, що в нас є базовим: захист персональних даних,

взагалі захист споживача штучного інтелекту, інтересів держави в адмініструванні, а потім вже там соціальні аспекти, ще якісь аспекти. Тобто це все можна орієнтуватися на більш глибинні правила Європейського Союзу.

Все. Дякую.

_____. 28-го року, хочу пояснити, чому ми поставили такий дедлайн, ми також орієнтуємося на інституції. Тобто написати Закон про штучний інтелект і прийняти його раніше можна, але тут також треба розуміти, що по цьому регламенту має бути відповідна інституційна спроможність в країнах-членах, відповідно в країнах-кандидатах, ми теж хочемо готувати ту саму інституційну модель. Тому ми тут прив'язувалися також і до запуску інституції. Ми розуміємо, що потрібно її створити, навіть якщо це на базі НКЕК, набрати людей, навчити людей. Звичайно, якщо в нас це вийде зробити раніше, це буде супер, але просто от в таких часових рамках ми орієнтувалися по цьому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги.
Є ще запитання? Прошу, Сергій.

ШТЕПА С.С. Тарас Андрійович, у мене заключне питання. Думаю, воно цікавить усіх. З вашої точки зору, за умови швидкого, якісного виконання Україною домашніх завдань, яким є реалістичний термін вступу України до ЄС? На вашу думку.

КАЧКА Т.А. Все залежить від вас.

ШТЕПА С.С. Я ж кажу, за умови якісної швидкої домашньої роботи.

КАЧКА Т.А. Дивіться, давайте серйозно просто поговоримо про всі ці речі. Значить… Почнемо з того як в вікторіанському британському суспільстві є теми, про які люди не говорять: фінанси, хвороби, ще щось, говорять про погоду. Так-от це саме непристойне питання в Європейському Союзі, яке може задати країна-кандидат: коли ми вступимо в Європейський Союз. Це прямо от саме непристойне і ми його відразу задали. Тобто ми відразу… тобто от. І зараз ми досі, ми отримуємо купу різних відповідей, які настільки там: от коли… а якщо… Реальна ситуація така, все залежить від того, якими очима ви на все це дивитесь. Тобто якщо ви дивитесь очима німецькими, то будь-яка країна, яка кандидує, Молдова, не знаю, Сербія, Албанія, щоб не називати Україна, вступлять колись, років через 15-20. Чому? Тому що в Німеччині є болісний досвід тих країн, які вступили 20 років тому, Польщі, Угорщини, в яких були проблеми великі з верховенством права, і це прямо нанесло травму, тому в них і з'явився такий термін «трансформація 2.0», що цей вступ 2004 року – це був трансформаційний вступ. Тобто трансформувались країни з ринкової економіки в... з планової

економіки в ринкову економіку, все було добре, але потім це зламалося. І тепер цей процес треба з тими країнами, які всередині ЄС, пройти наново, а що вже казати про країни, які поза ЄС. Тобто там яка б об'єктивна ситуація не була, це суто психологічна така історія існує.

І тому та методологія вступу, яка є зараз у нас, вона зорієнтована на те, що це десятки років, що це не рік, два, півтора. Зараз ця ситуація міняється, тому що сам Європейський Союз зрозумів, що не можна так обманювати світ, себе і країни-кандидати, особливо на прикладі Балкан. Тому треба рухатись швидко. Рухатись швидко вони готові, але змістовно все одно все залежить від нас. Тобто рухатись швидко – це все одно означає дуже ретельно привести у відповідність до вимог Європейського Союзу. Мало того ретельно, так і ще потім повідповідати на підступні питання, тому що всі челенджать, не проти, а просто челенджать. А чи справді це у вас працює, чи справді це отак є? Купа різних питань. Це наша з вами робота.

В України є конкурентна перевага, тому що ми будували на основі ЄС багато регулювання від самого початку. Тому у нас в усіх сферах, ми десь там набагато ближче до гарних оцінок. Інша справа, що іміджево завдяки нашій демократії українській, всі ми один одного критикуємо, а потім кудись рухаємось вперед, в нас завжди такий імідж, такий трохи обляпаний критикою особливо щодо реформ. І це перманентна історія вже років 10 як мінімум, щоб не прив'язуватись до конкретно цього дня. І тому у нас це додатковий чинник, що ми доводимо, пояснюємо, що, наприклад, реформи у сфері судочинства ми почали там у 2014-2015 роках, а не у 2024 році. Те що ми там зараз робимо – це ми доробляємо великий проєкт, велику реформу правосуддя і це наш такий виклик. Але, якщо ми з ним справимося, то тоді у нас можна набагато швидше завершити, вступити у Європейський Союз.

І тут у нас є два орієнтири. Перший орієнтир суто технічний для того, щоб нам треба закрити всі ці розділи. Закрити – це означає, що Європейська комісія стверджує, що у нас все виконано всіх цих речей на письмі. Але закрити будь-який розділ і ваш розділ, тобто наш розділ Х, ми можемо лише після того, як закриємо бенчмарки, вимоги по верховенству права і антикорупції. Бо вони називаються Interim Benchmarks Report, тобто Interim Benchmarks. Тобто вони є там проміжними. Тобто спочатку вони ці бенчмарки, а потім що завгодно, статистика, сільське господарство, цифровізація, транспорт, податки, наука, освіта, все що легке, важке, але після всіх цих речей.

В Албанії зайняло 2 роки. 2 роки вийти на… 26 травня цього року вони закрили ці Interim Benchmarks і відразу фактично зараз на 14 липня вже стартує ця вся історія. Вони почнуть закривати, щось вони там хочуть закрити перший, один чи два розділи.

Ми можемо і в 2 роки не вписатися, якщо будемо зволікати з цими реформами, або можемо зробити все швидко, тому що ще раз хочу сказати, що все, що у нас є у бенчмарках по верховенству права, – це доробити все те, що ми робили фактично два скликання, і попереднє скликання, і це скликання. Тобто тут багато реально всі ті роботи, які от було зроблено, їх

треба просто доробити, там реально немає ніяких революційних змін. І тому в принципі наші молдовські колеги вони нас трошки підстьогують, бо вони дуже хочуть до кінця цього року зробити, закрити ці Interim Benchmarks. Ну, в принципі це така здорова така певна конкуренція – це реалістично. Але це вимагає роботи Верховної Ради.

Отже, далі 2027 рік тоді ми можемо закривати розділи для того, щоб почати працювати над договором про вступ, треба закрити от як з Чорногорією вони закрили 13 розділів і почали працювати над договором. І це нам теж трошки скорочує час, тому що договір про вступ у Європейський Союз, це такий товстезний документ, в якому змістовних 7-8 статей, а все решта це просто як кодифікаційні зміни, да, що в регламенті такому там, де названі всі держави треба додати Чорногорія, але в нашому випадку Україна або, що там контактним органом буде МКЕК, наприклад, регуляторі і зараз немає такого взірця. Немає такого каталогу, тому що останній раз це була Хорватія, яка вступала 15 років тому. Тому на чорногорському прикладі створиться оцей просто кодифікаційний акт, де ми просто Чорногорію на Україну поміняємо це там пів року нам скостить, тому в принципі, наступного року вже в ідеалі за всіх сприятливих обставин ми можемо перейти до підписання договору про вступ. Але тут є дві обставини: перша – наша робота, і це основна обставина, і друга – це от те, що ми постійно переживаємо то з Угорщиною то з іншою якоюсь країною якісь блокування. Тому це супероптимістичний сценарій. Більш реалістичний сценарій, який говорить комісія, і ми поділяємо, що 28-й рік ми можемо все це закрити, підписати і в 30-му році стати членом Європейського Союзу. От вам…

_____. *(Не чути)*

КАЧКА Т.А. Навіть, дивіться, вступали країни і посередині циклу в Європарламент, в Єврокомісію і в бюджетний цикл. Все це там в досвіді.

_____. *(Не чути)*

КАЧКА Т.А. В ідеалі… Насправді з точки зору...

_____. *(Не чути)*

КАЧКА Т.А. Да, зараз з огляду на всю геополітику, питання миру і так далі, варто тримати в голові можливість 27-го року, він був, ми відразу поставили це питання, як супер таку політичну бомбу, хто з чого почав, що ставити Європейському Союзу питання, коли ми вступимо в ЄС? Це дуже непристойне питання. Ми відразу його поставили.

АР’ЄВ В.І. Пане Тарасе, вибачте. Але 27-й рік ми можемо тримати в голові лише за однієї умови, якщо від сьогоднішнього дня Верховна Рада починає працювати майже в цілодобовому режимі, ухвалюючи саме ті…

КАЧКА Т.А. Дивіться, Верховна Рада зовсім непогано працює.

АР'ЄВ В.І. Я ж кажу, а якщо нам обіцяє уряд, що лише Свириденко сказала, що Закон про ДБР, новий буде законопроєкт поданий лише в грудні 2026 року, я розумію, що такими темпами...

_____. Так в грудні і схвалений.

АР'ЄВ В.І. Нам в 34-му, дай боже, доповзти. Дивіться, я з вами абсолютно згоден по тому, що ви сказали, по необхідності все прискорити, але тут я мушу трошечки з вами не погодитися в тому, що такі країни як Угорщина, Польща, часом, може, Словаччина, може, і Румунія, вони будуть нашою великою перешкодою. В даному разі нам треба мати на своєму боці, наскільки я розумію, не нетто-отримувачів, а нетто-донорів.

КАЧКА Т.А. Вони якраз-таки на нашому боці.

АР'ЄВ В.І. Але для того, щоб вони були на нашому боці залізобетонно, тут ми маємо бути відмінниками в домашній роботі, просто відмінниками.

КАЧКА Т.А. Це ж те саме, що сказати, чому ви зі мною не згодні.

АР'ЄВ В.І. Я ж кажу, я тут з вами погоджуюся. Вони тоді Угорщина і Польща, їм доведеться трішечки посунутися в своїх, скажімо так, претензіях.

КАЧКА Т.А. Тому мій заклик до вас фактично робити по максимуму, щоб воно відповідало вимогам Європейського Союзу і максимально швидко. Я думаю, що в нас ідеологічних перепон по цьому розділу Х точно немає.

АР'ЄВ В.І. Я вам можу більше сказати, що наша фракція, зокрема «Європейська солідарність», користуючись моментом, саме в плані роботи над законопроєктами з гармонізації, коли ми беремо участь не тільки, коли нам кладуть на стіл законопроєкт, а коли ми беремо участь в роботі над законопроєктом. Тоді буде працювати ефективніше.

Я вам можу навіть дати 152 законопроєкти…

КАЧКА Т.А. 152? А чому тоді так мало паперу?

АР'ЄВ В.І. Які були уже ухвалені Верховною Радою і навіть за тих умов, які є і скільки наша фракція підтримала, а які були не підтримала…

КАЧКА Т.А. Ні, тут зауваження.

АР'ЄВ В.І. А які – були зауваження. Я вам можу 152…

_____. А скільки голосів ваша фракція дала?

АР’ЄВ В.І. А ви подивіться, там же було написано.

КАЧКА Т.А. Дивіться, насправді давайте…

АР’ЄВ В.І. Там скільки, там чіткий аналіз, скільки підтримало…

_____. Ну ви не завжди голосуєте.

АР’ЄВ В.І. Да, ну звісно не завжди.

_____. Ну за євроінтеграційні.

АР’ЄВ В.І. За євроінтеграційні не завжди, коли вони містять в собі неєвроінтеграційні норми.

Тому, я ж кажу, я готовий, я просто ще раз кажу, ми готові працювати разом над законопроєктами, за які ми можемо нести спільну відповідальність, коли вони будуть мати дійсно європейський вигляд.

Дякую.

КАЧКА Т.А. Дякую.

Все?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да-да, ми вимушені вже вас відпускати.

АР’ЄВ В.І. Ну там чітко, скільки ми прийняли.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тарас Андрійович, дякую вам.

КАЧКА Т.А. Володимир Ігорович, а ми почитаємо!

АР’ЄВ В.І. А які ми не підтримали, а які були зауваження.

_____. А яка процентовка підтриманих законопроєктів?

АР’ЄВ В.І. Достатньо велика.

_____. Процентовочка – це дуже… *(Не чути)*

АР’ЄВ В.І. Але якщо ми не підтримували, то переважну більшість ми чітко викладали свої зауваження.

(Загальна дискусія)

КАЧКА Т.А. Володимир, ви ж знаєте, у нас до вас нема претензій, ми вас любимо, цінуємо і поважаємо.

АР'ЄВ В.І. У нас це питання роботи, це тому що…

КАЧКА Т.А. Все, я вам дякую, гарного дня, запрошуйте ще.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, ми повинні розпочати комітет вже безпосередньо, у нас не так багато часу для цього. Так.

Колеги, нам потрібно затвердити порядок денний. Він був надісланий раніше, тому прошу проголосувати. Хто – за? Проти? Утримався? Дякую.

За відсутності Сергія Ларіна, я хотів би звернутися до Антона Швачко для підрахунку голосів.

ШВАЧКО А.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ми переходимо до питання про перегляд висновку комітету від 31 березня 2026 року, протокол №167, до проєкту Закону України про внесення змін до статті 43 Закону України «Про електронні комунікації» щодо вдосконалення правових засад протидії правопорушенням, що посягають на функціонування економіки держави (реєстраційний номер 14369).

Я прошу до доповіді Сергія Штепу.

ШТЕПА С.С. Шановні колеги, до вашого розгляду пропонується питання про перегляд висновку комітету від 31 березня 2026 року, протокол №167, до проєкту Закону України про внесення змін до статті 43 Закону України «Про електронні комунікації» щодо вдосконалення правових засад протидії правопорушенням, що посягають на функціонування економіки держави (реєстраційний номер 14369), поданий 12 січня 2026 року Кабінетом Міністрів України.

Коротко про те, що пропонується законопроєктом. Перше – це включити Бюро економічної безпеки України до переліку спеціальних користувачів радіочастотного спектру. Друге – виключити із вказаного переліку податкову міліцію у зв'язку припиненням їх повноважень.

До Верховної Ради України надійшов лист Бюро економічної безпеки від 24 червня 2026 року з проханням розглянути на пленарному засіданні законопроєкти щодо діяльності БЕБ, в тому числі законопроєкту 14369. Це законопроєкти, які підготовлені на виконання, власне, євроінтеграційних зобов'язань України що дозволить прискорити адаптацію національного законодавства до права Європейського Союзу. Це те, про що ми з вами останню годину говорили. Для пришвидшення розгляду текст законопроєкту був доопрацьований, що дає змогу запропонувати Верховній Раді України прийняти його за основу та одразу в цілому в редакції, запропонованій

комітетом. Доопрацьована редакція тексту зазначена у проєкті висновку до законопроєкту, який направлявся всім членам комітету електронною поштою. Тому, враховуючи наведене, пропонується ухвалити такий висновок і наступне рішення комітету.

Перше. Рекомендувати Верховній Раді України проєкт Закону України про внесення змін до статті 43 Закону України «Про електронні комунікації» щодо вдосконалення правових засад протидії правопорушенням, що посягають на функціонування економіки держави (реєстраційний номер 1436)9, поданий 12 січня 2026 року Кабінетом Міністрів України, включити до порядку денного п'ятнадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання та за наслідками розгляду в першому читанні прийняти його за основу та в цілому як закон в редакції, запропонованій комітетом, доручивши Комітету з питань цифрової трансформації при підготовці тексту закону на підпис здійснити його техніко-юридичне опрацювання.

Друге. Співдоповідачем від комітету з даного питання на пленарному засіданні Верховної Ради України визначити заступника голови комітету Штепу Сергія Сергійовича, тобто мене. Дякую. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію.

Є пропозиція підтримати рішення, що було озвучено, та проголосувати. Хто – за? Проти? Утримався? Дякую. Дякую. Рішення прийнято.

Наступне питання. Проєкт Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо інноваційної діяльності сил оборони (реєстраційний номер 15215) та альтернативний проєкт 15215-1. Я прошу до доповіді Вікторію Подгорну.

ПОДГОРНА В.В. Шановні колеги, представляю до вашої уваги законопроєкти реєстраційний номер 15215 та 15215-1. В межах предметів відання нашого комітету є зауваження та пропозиції стосовно приведення положень законопроєкту реєстраційний номер 15215 у відповідність до вимог Закону України «Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах» в частині визначення суб'єктів системи, пов'язаних з захистом інформації в системі.

Також необхідно привести положення законопроєкту реєстраційний номер 15215-1 у відповідність до вимог Закону України «Про публічні електронні реєстри», доповнивши його відомостями щодо єдиного реєстру оборонних інноваційних високотехнологічних проєктів, реєстру результатів оборонних робіт, готових до комерціалізації, та єдиного реєстру прав інтелектуальної власності на результати оборонних робіт з урахуванням усіх норм частини другої статті 26 закону.

Крім того, пропонується привести проєкт у відповідність до Закону України «Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах» та, зокрема, доповнити законопроєкт нормою, яка встановлює відповідність оборонних інновацій вимогам законодавства в сферах кіберзахисту, технічного та криптографічного захисту інформації, протидії технічним

розвідкам, та визначенням терміну «кіберфізичні системи». Детально пропозиції і зауваження до законопроєкту викладено у висновку комітету.

Враховуючи зазначене, пропоную ухвалити висновок до законопроєкту і наступне рішення комітету.

Перше. Рекомендувати Комітету з питань національної безпеки, оборони та розвідки врахувати висловлені зауваження та пропозиції під час підготовки та розгляду проєкту Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо інноваційної діяльності сил оборони (реєстраційний номер 15215 та реєстраційний номер 15215-1).

Друге. Направити висновок комітету на розгляд зазначених законопроєктів до Комітету з питань національної безпеки, оборони та розвідки.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Вікторіє.

Я прошу підтримати рішення, що було озвучено, та проголосувати. Хто – за? Проти? Утримався?

Дякую. Рішення прийнято.

Ми переходимо до наступного питання. Проєкт Закону про соціальну підтримку ветеранів війни із суттєвою втратою функціональності внаслідок захисту Батьківщини від збройної агресії Російської Федерації (реєстраційний номер 15267). Я прошу до доповіді співавтора законопроєкту Володимира Ар'єва. Прошу.

АР'ЄВ В.І. Шановні колеги, проєкт, що розглядається, співавтором якого я є, спрямований на забезпечення соціального захисту ветеранів війни з суттєвою втратою функціональності внаслідок захисту Батьківщини від збройної агресії Російської Федерації.

Пропонується надання ветеранам додаткової державної соціальної підтримки для забезпечення належних умов для життя та економічної самостійності. Цей законопроєкт передбачає, що кожен із ветеранів, хто втратив працездатність під час захисту Батьківщини, може обрати: або він буде отримувати пенсію за інвалідністю, яка нараховується за нинішнім законодавством, або виплати від втрати працездатності, яка буде нараховуватися у відповідності від встановленого за європейськими стандартами обрахування відсотків втрати працездатності і буде прив'язана до середньої заробітної плати, і отже у кожної людини буде вибір.

Із інновацій цього законопроєкту, хочу вас поінформувати, це те, що одним із джерел фінансування передбачаються майбутні репарації від Російської Федерації, що вони мають бути направлені саме для людей, які захищали Батьківщину і втратили працездатність, або від реалізації російського майна, кошти, які будуть надані Україні.

Міністерство цифрової трансформації надало пропозиції щодо приведення окремих запропонованих проєктом норм у відповідність до законів України «Про адміністративні послуги», «Про публічні електронні

реєстри», а також дотримання засад реалізації органами виконавчої влади принципів державної політики, цифрового розвитку, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 30 січня 2019 року № 56, а саме принципу адміністративного спрощення, який полягає в забезпеченні прискорення та спрощення адміністративних процесів шляхом їх цифрового розвитку. Детально усі пропозиції та зауваження до законопроєкту викладені у висновку, який додається. Враховуючи зазначене, пропоную ухвалити висновок до законопроєкту та рішення комітету.

Перше. Рекомендувати Комітету з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів врахувати висловлені зауваження та пропозиції під час підготовки та розгляду проєкту Закону про соціальну підтримку ветеранів війни із суттєвою втратою функціональності внаслідок захисту Батьківщини від збройної агресії Російської Федерації (реєстраційний номер 15267).

Друге. Направити висновок про розгляд цього законопроєкту до Комітету з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів.

Дякую. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Володимире.

Є пропозиція підтримати рішення, що було озвучено, та проголосувати.

Хто – за? Проти? Утримався? Дякую. Рішення прийнято.

Наступне питання – проєкт Закону про внесення змін до деяких законів України щодо визначення рівня володіння українською мовою іноземними громадянами (реєстраційний номер 15261).

Я прошу до доповіді Вікторію Подгорну.

ПОДГОРНА В.В. Шановні колеги, представляю до вашої уваги законопроєкт реєстраційний номер 15261, який розроблено з метою створення правових та організаційних підстав проведення іспитів на рівень володіння українською мовою для іноземних громадян, вдосконалення процедури визначення рівня володіння державною мовою. В межах предметів відання нашого комітету є зауваження та пропозиції стосовно приведення положень законопроєкту у відповідність до вимог законів України «Про публічні електронні реєстри», «Про особливості надання публічних (електронних публічних) послуг». Детально пропозиції, зауваження до законопроєкту викладені у висновку комітету. Враховуючи зазначене, пропоную ухвалити висновок до законопроєкту і наступне рішення комітету.

Перше. Рекомендувати Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики врахувати висловлені зауваження, пропозиції під час підготовки та розгляду проєкту Закону про внесення змін до деяких законів України щодо визначення рівня володіння українською мовою іноземними громадянами (реєстраційний номер 15261).

Друге. Направити висновок комітету про розгляд зазначеного законопроєкту до Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Вікторія.

Я прошу підтримати рішення та проголосувати. Хто – за? Проти? Утримався?

Дякую. Рішення прийнято.

І останнє питання: про затвердження розкладу засідань комітету на липень 26-го року. Є пропозиція провести засідання 14-го о 10-й годині. Якщо немає зауважень, то прошу проголосувати. Хто – за? Проти? Утримався?

Дякую. Рішення прийнято.

Ну що, ми встигли. Дякую, всі питання розглянуті.